

Uusi alku 30

Mark 8:27-30

Savonlinnan Tuomiokirkko, 2.2.2011

Pietari tunnustaa Jeesuksen Messiaaksi

Markuksen evankeliumissa alkaa nyt uusi jakso, Jeesuksen matka Jerusalemiin (8:27-10:52). Jeesus ei enää vaella päämäärättömästi ympäriinsä Galilean tienoilla, vaan kulkemiseen tulee suunta ja tarkoitus. Se on Jerusalem ja siellä odottava kärsimys. Levon aika on ohi ja Jeesus kohdistaa voimansa uuteen ja suurempaan tehtävään, siihen, että hänen tulee kärsiä ja kuolla syntien sovittajana.

Kantavana ideana tässä jaksossa on Ihmisen Pojan kärsimys ja kuolema. Messias-salaisuus alkaa pikkuhiljaa raottua.

Jakson alussa ei kuitenkaan heti lähdetä kohti Jerusalemiä, vaan pohjoiseen, pakanain alueelle:

Jeesus ja hänen opetuslapsensa lähtivät Filippoksen Kesarean ympärillä oleviin kyliin. Matkalla hän kysyi opetuslapsilta: "Kuka minä ihmisten mielestä olen?" (Mark 8:27)

Filippoksen Kesarea oli neljännen vuosisadan Filippoksen hallituskaupunki Hermonin vuoren etelärinteellä. Se oli hellenistinen kaupunki, pakanoitten asuttama. Jeesus ei mennyt itse kaupunkiin, vaan sen ympärillä oleviin kyliin.

Tämän kysymyksensä hän kuitenkin teki matkalla sinne, tiellä, pelkästään opetuslastensa kuullen. Ideana on jälleen se, että Jeesuksen messias-salaisuus ei kuulu tässä vaiheessa kaikelle kansalle, vaan yksinomaan opetuslapsijoukolle. Heidän alkoi olla aika saada tietää, kuka hän oikeastaan on. Hän aloitti tämän olennaisen kysymyksen käsittelemisen psykologisesti hyvin viisaasti, liittymällä opetuslasten omiin käsityksiin, siihen, mitä he olivat hänestä miettineet. Ja eräs rakennusaine siinä oli tietysti se, mitä opetuslapset olivat kuulleet Jeesuksesta puhuttavan.

Messias-salaisuus oli siis Jeesuksen sisäpiirin asia.

Minusta tässä on nykykirkolle ainakin sellaista viisautta, että Jeesus itse arvosti sisäpiiriään. Joskus tuntuu siltä, että kirkko ei nykyään arvosta. Uskovaisia ja heidän perinteistä uskoaan saatetaan pitää kiusallisena sille, että kirkosta tulisi aidosti kansan kirkko. Ajatellaan, että jokaisen on saatava sanoa oma näkemyksensä siitä kuka Jeesus on ja mikä seurakunnan perustehtävä on. Sellaistenkin ihmisten, jotka eivät käy kirkossa, eivät lue Raamattua, eivät käy ehtoollisella ja myöntävät itsekin, että Jeesuksen tekemä sovitustyö ei ole heille auennut omakohtaisena uskona Jeesukseen. Sellaisten pitäisi saada määrätä, mikä kirkon tulevaisuus on Suomessa. Kirkon pitäisi esim. ”kuunnella herkällä korvalla”, mikä kansan käsitys avioliitosta on. Mutta niille, jotka uskovat perinteen mukaan, niille saatetaan näyttää ovea ja kertoa, että kirkko on ihan liian tärkeä organisaatio jätettäväksi heidän kaltaistensa käsiin. Heidän kannattaisi kuulemma erota avarasta kansan kirkosta ja etsiä yhtä samanmielisten fundamentalistien joukkoon. Ainakin minä sain tällaisen neuvon, kun tuossa taannoin täytin yhden sanomalehden kyselyn, siitä, kannattaisiko kirkosta erota.

Jeesus ei toiminut näin. Hän arvosti niitä, jotka olivat lähteneet hänen seuraajikseen. Hänen persoonansa salaisuus aukeaisi ensin heille ja vasta sitten muille. Siksi hän puhui persoonastaan lähipiirilleen ja jätti laajan yleisön tuon kysymyksen käsittelemisen ulkopuolelle. Ainakin vielä tuossa vaiheessa.

He vastasivat: "Toisten mielestä sinä olet Johannes Kastaja, toisten mielestä Elia, toisten mielestä joku profeetoista." (Mark 8:28)

Tässä kuullaan jälleen samat kuulopuheet, jotka mainittiin aiemmin sen yhteydessä, kun Herodes Antipas oli kuullut huhuja Jeesuksesta. Niissäkin sanottiin, että Jeesus oli joko kuolleista herätetty Johannes Kastaja, tai sitten Vanhan testamentin Malakian kirjassa mainittu profeetta Elias tai sitten joku mu profeetoista maailmaan uudelleen palanneena. Johanneksen mestauttanut Herodes oli itse kallistunut sille kannalle, että Jeesus oli kuolleista herätetty Johannes.

Entä te?" kysyi Jeesus. "Kuka minä teidän mielestänne olen?" (Mark 8:29)

Markuksen evankeliumin mukaan opetuslapset eivät vielä tähän mennessä ole olleet selvillä siitä, kuka Jeesus on. Se on aika ihmeellistä, kun ottaa huomioon, mitä kaikkea he olivat saaneet Jeesuksen seurassa kokea. Jeesus oli myös antanut heille omaa voimaansa ja omaa valtuutustaan parantaa sairaita ja saarnata evankeliumia ja ajaa ulos riivaajia. Silti heidän sydämensä oli Markuksen käyttämän terminologian mukaan niin "paatunut", että Jeesuksen salaisuus ei ollut auennut heille.

Ainoastaan pahat henget olivat tiedneet, kuka Jeesus on. Kun niitä karkotettiin, ne huusivat: "Minä tiedän kuka sinä olet, Jeesus, Korkeimman Poika." Näin ne yrittivät saada valtaa Jeesukseen, tietäessään hänen syntyperänsä ja todellisen henkilöllisyytensä. Mutta Jeesus oli käskenyt niiden tukkia suunsa. Hän ei halunnut, että hänen messias-salaisuutensa olisi paljastunut suurelle yleisölle.

Mutta Jeesus selvästikin oletti, että hänen opetuslapsensa olisivat pikkuhiljaa alkaneet tajuta, kenen seuraan he olivat lähteneet. Hän ei ollut tuputtanut tietoa itsestään. Silti hän oli jo moneen kertaan ihmetellyt sitä, että opetuslapset olivat sellaisia juntturoita, etteivät esimerkiksi leipähmeestä olleet osanneet vetää oikeita johtopäätöksiä. Tai siitä tapauksesta, jossa Jeesus tyynnytti myrskyn pelkillä sanoillaan. Silloinkin opetuslapset vain pelästyivät ja ihmettelivät keskenään: "Kuka tämä on, kun tuuli ja aallot tottelevat häntä?"

Jeesus ajatteli, että nyt oli aika ottaa asia opetuslasten kanssa puheeksi. Nyt oli tullut aika, ei aiemmin.

Aika on surmata
ja aika parantaa
Aika on purkaa
ja aika rakentaa.
Aika on itkeä
ja aika nauraa.
Aika on valittaa
ja aika hypellä.
Aika on heitellä kiviä
ja aika kerätä kivet.
Aika on olla vaiti
ja aika puhua. (Saarnaaja 3:3-7)

Nyt oli tullut aika, jolloin opetuslapset olisivat kypsiä tekemän johtopäätökset ja ilmaisemaan ne suun tunnustuksena.

Pietari vastasi hänelle: "Sinä olet Messias." (Mark 8:29)

Mieti sitä, että Jeesus ei ollut vaatinut tätä tunnustusta Pietarilta tai muilta apostoleiltaan. Ei vaikka hän oli ottanut heidät olemaan kanssaan, jopa lähettänyt heidät saarnamatkalle ja antanut heille omat valtuutensa ja voimansa. Sitä huolimatta hän ei ollut tuputtanut heille tietoa omasta itsestään, vaan oli pikemmin pantannut sitä ja antanut opetuslasten itse etsiä, mieltä ja ihmetellä.

Pari kertaa hän oli kyllä tosin hermostunut heihin ja sanonut: "Kuinka teillä ei ole uskoa? Ettekö vielääkään käsitä?" Mutta silti hän ei ollut puristanut heistä jotain "henkilökohtaista uskonratkaisua". Hän oli antanut asioitten mennä omalla painollaan, antanut oikean ajan kypsyä Saarnaajan ohjeitten mukaan.

Ja se oli tuottanut tulosta. Jeesuksen sanat ja teot olivat saaneet rauhassa vaikuttaa opetuslapsijoukossa. Sen edustajana Pietari tunnusti, omalla suullaan, omalla sydämellään, omana uskonaan: Sinä olet Messias.

Mikä sitten on Messias?

Messias on hepreaa ja tarkoittaa Herran voideltua. Sama sana on kreikaksi Khristos eli Kristus.

Juutalaisuudessa eli tuohon aikaan vahvana odotus, että Jumala lähettäisi kansalleen pelastajan. Hän täyttäisi Jumalan kuningas Daavidille ja hänen suvulleen antamat lupaukset ja vapauttaisi israelilaiset vieraitten kansojen vallasta. Pelastajan nimi oli Messias eli Voideltu, sillä Israelin kuninkaat valittiin tehtäväänsä valuttamalla heidän päänsä päälle öljyä. Se oli Pyhän Hengen vertauskuva.

Israelin kuninkaat olivat kuitenkin vain ennakoivia vertauskuvia oikeasta "Herran voidellusta". Kun hän saapuisi, koittaisi uusi pelastuksen aika, rauhan ja vanhurskauden aika, jolloin Jumalan tunteminen täyttäisi maan ja kansa tottelisi Jumalaa ja pitäisi hänen lakinsa. Se olisi se siunaus, joka oli luvattu jo Aabrahamille. Profeetat olivat ennustaneet tästä Vanhassa testamentissa.

Tällainen ennustus on esimerkiksi 5 Mooseksen kirjassa:

Sinun keskuudestasi, veljiesi joukosta, Herra, sinun Jumalasi, herättää sinulle profeetan, minun kaltaiseni, häntä kuulkaa. ... ja minä panen sanani hänen suuhunsa, ja hän puhuu heille kaikki, mitä minä käsken hänen puhua. Ja joka ei kuule minun sanojani, jota hän minun nimessäni teille puhuu, hänet minä itse vaadin tilille. (5 Moos 18:15, 18)

Juutalaisuudessa käsittääkseni, että Messias ei toisi mitään uutta ilmoitusta vaan vahvistaisi ja saattaisi voimaan sen, mitä Mooses oli Jumalan tahdosta ilmoittanut. Jeesus muodosti ongelman siksi, että hän esiintyi selvästi vahvemmin valtuuksin kuin Mooses. Hänhän oli esimerkiksi kumonnut sapattilain ehdottomuuden. Hän oli antanut syntejä anteeksi sellaisilla valtuuksilla, jotka voi olla vain Jumalalla. Hän oli parantanut ja ajanut ulos riivaajia ja antanut ymmärtää, että hän teki sitä "Jumalan sormella".

Mutta kun häneltä oli vaadittu selkeää merkkiä taivaasta, hän ei ollut suostunut. Lisäksi hän ei ollut osoittanut mitään sellaisia poliittisen johtajan tai sotapäällikön ominaisuuksia, joita Daavidin suvun kuninkuuden palauttavalla Messiaalla olisi voinut odottaa.

Siksi Pietarin tunnustus oli uskoa. Se ei ollut pelkkää näkemistä ja johtopäätösten tekemistä. Se oli sydämen uskoa.

Varmaankin juuri siksi Matteuksen evankeliumin kirjoittaja on lisännyt tässä kohdassa Markuksen tekstiin seuraavat sanat:

Autuas olet sinä, Simon, Joonaan poika, sillä ei liha eikä veri ole sitä sinulle ilmoittanut, vaan minun Isäni, joka on taivaissa. Ja minä sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tälle kalliolle minä rakennan seurakuntani, ja tuonelan portit eivät sitä voita (Matt 18:17-18)

Ajattele, kuinka suuri asia on, jos sinä uskot Jeesuksen olevan Kristus eli Messias ja tunnustat sen suullasi. Paavalin mukaan ”sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan”.

Jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut; sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan. (Room 10:9-10)

Miten se voi olla noin helppoa? Siten, että kun uskoo Jeesuksen Messiaaksi, siinä ei ole kyse mistään muusta kuin Jumalan omasta vaikutuksesta ihmisessä. Jos uskoo Nasaretin Jeesuksen olevan Kristus, niin se on ihmisessä oleva hengellinen todellisuus, joka tuo hänet Jumalan yhteyteen, pitää siinä ja antaa syntien anteeksiantamuksen, elämän tarkoituksen ja pelastuksen.

Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy ja hän Jumalassa. (1 Joh 4:15)

Tämän minä olen kirjoittanut teille, jotka uskotte Jumalan Pojan nimeen, tietääksenne, että teillä on iankaikkinen elämä. (1 Joh 5:13)

Tässä vaiheessa pelastushistoriaa Jeesuksen messiaanisuus ei kuitenkaan vielä ollut kaikkialle julistettava totuus.

Jeesus varoitti heitä ankarasti kertomasta hänestä kenellekään. (Mark 8:30)

Mutta tulisi vielä aika, jolloin se ei enää olisi salaisuus. Matkalla Jerusalemiin se oli kuitenkin vielä sisäpiirin salattua tietoa, jota ei saanut kertoa kenellekään.

Aiemmin salailun syynä oli ollut se, että Jeesus ei halunnut joutua liian suuren väkijoukon ahdistamaksi. Nyt kun hän on aloittelemassa matkaansa kohti Jerusalemiä, salailulle tulee muitakin motiiveja. Ihmisen Pojan salaisuus on juuri kärsimyksessä ja kuolemassa ja niitä seuraavassa ylönousemuksessa. Vasta niitten kautta ja niiden jälkeen Jeesuksesta eli Ihmisen Pojasta tulee suurelle yleisölle kuuluva henkilö.